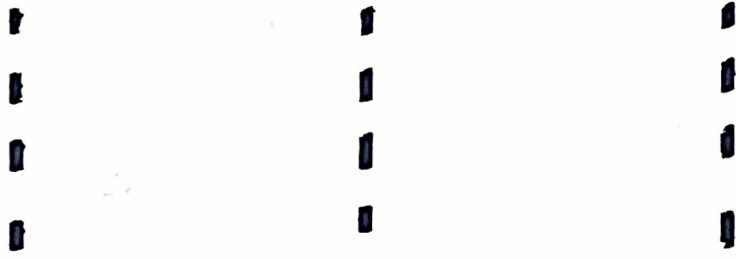

หลพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศ

วิทยาศาสตร์

ปีที่ 42 ฉบับที่ 12194 วันอังคารที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2534 ราคา 5.00 บาท

ผู้ชายวัยยี่สิบ

งานนี้อยู่ที่ใจรัก

ถ้าพูดถึงหน่วยงานของเอกชนที่กำลังรณรงค์รักษาความสะอาดเรื่องน้ำ คงอดไม่ได้ที่จะต้องกล่าวขวัญถึงโครงการรักเจ้าพระยากับตาวพิเศษของ

คุณหญิงชดช้อย โสภณพนิช ที่พยายามสร้างจิตสำนึกให้ชาวบ้านงดทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำเจ้าพระยา เส้นชีวิตที่สำคัญของคนไทยในหลายจังหวัด แต่ถ้าถ้ามองไปตามซอกเล็กซอกน้อยบริเวณคลองต่างๆ ขณะนี้ได้มี "กลุ่มอาศรมความคิด" ซึ่งเป็นนักวิชาการด้านต่างๆ จากรั้วجامจุรี นำโดย อ.ไชยยศ เหมะรัชตะ, อ.สุภัตรา สุภาพ และ อ.ยงยุทธ จรรย์รักษ์ พยายามที่จะหาทางบำบัดความเน่าเสียของน้ำตามคลองต่างๆ ให้พื้นกลับมามีสภาพที่ดีขึ้น ด้วยความห่วงใยคุณภาพชีวิตของผู้คนที่กำลังถูกความเจริญทางวัตถุกลืน จนลืมนึกถึงความสำคัญของแม่น้ำลำคลองที่เคยหล่อเลี้ยงชีวิตผู้คนมาแต่ในอดีต

"กลุ่มอาศรมความคิด" ซึ่งเป็นกลุ่มดำเนินงานเพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาประสิทธิภาพทางวิชาการ จากการ

รวมตัวของนักวิชาการแขนงต่างๆ ของ ม.จุฬาฯ ก่อตั้งขึ้นมาประมาณ 2 ปี และโครงการแรกที่กลุ่มอาศรมความคิดลงมือศึกษาวิจัยคือ เรื่องคลองในกรุงเทพฯ และปริมณฑล เพื่อหาแนวทางในการฟื้นฟูสภาพของคลอง โดยมี อ.ยงยุทธ จรรย์รักษ์ จากภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ ม.จุฬาฯ ที่สนใจเรื่องของระบบนิเวศวิทยา เป็นแกนหลัก ออกสำรวจสภาพคลองในเขตพื้นที่ทั่วกรุงเทพฯ และใกล้เคียงอย่างไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ทั้งนี้ เนื่องจาก อ.ยงยุทธ มีความรักที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมานาน เริ่มตั้งแต่ความสนใจอนุรักษ์ป่าเมื่อสิบกว่าปีที่แล้ว ด้วยการออกพื้นที่เดินไปยังคงยอต่างๆ เพื่อหวังช่วยพัฒนาเขาให้สามารถอยู่ได้ด้วยตัวเองจากสิ่งแวดล้อมรอบกาย แต่เมื่อมีหน่วยงานไปพัฒนาเขาเขา เอารัดดูความเจริญไปสู่อะไร ทำให้ อ.ยงยุทธ เกิดความรู้สึกห่อเหี่ยวที่เห็นวิถีชีวิตของเขาเปลี่ยนแปลงไป "เดี๋ยวนี้เขาเขาทำทุกอย่างเพื่อเอาไวขายอย่างเดียว ชีวิตที่มีความสุขแบบเก่าๆ ไม่สามารถดำรงอยู่ได้"

ถึงแม้ความพยายามที่จะให้เขาเขาคงใช้ชีวิตแบบธรรมชาติตามเดิมไม่สำเร็จ แต่ อ.ยงยุทธ ก็ไม่เคยหือที่จะทิ้งงานอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อ.ยง-

ยุทธจึงหันมาจับงานพัฒนาคลอง "ผมตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะทำอะไรถึงจะคืนชีวิตให้กับคลอง เพราะผมเห็นคลองหลายแห่งตายลงทุกวัน ซึ่งคลองเป็นเส้นสายชีวิตของคนไทยมาทุกสมัย แต่มากระยะหลัง คนกลับลืมนึกไปว่า คลองเป็นมรดกที่สำคัญของชาติ" ด้วยเหตุนี้ อ.ยงยุทธ และเพื่อนอาจารย์ด้วยกันอีกหลายท่าน จึงร่วมมือกันช่วยพัฒนาคลอง โดยออกสำรวจคลองต่างๆ เพื่อหาคลองตัวอย่าง เพื่อจะอนุรักษ์ให้คงสภาพไม่เน่าเสียเหมือนคลองอื่นๆ "ตอนนี้ผมเห็นว่า น่าจะทำคลองเปรมประชากร ซึ่งอยู่ตรงข้ามสนามบินดอนเมือง และไหลเข้าสู่ในตัวเมืองให้เป็นคลองตัวอย่าง เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่มาเมืองไทย เมื่อลงจากเครื่องบินต่อเรือได้เห็นว่าประเทศไทยเป็นเวนิสตะวันออกที่น่าเที่ยว ไม่ใช่มาถึงก็ขึ้นรถออกเห็นสภาพชีวิตริมแม่น้ำ เพราะนอกจากจะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวแล้ว ยังเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้น้ำดีขึ้น เนื่องจากเรือที่แล่นไปมาจะช่วยให้ออกซิเจนในน้ำหมุนเวียน น้ำก็จะไม่เน่าเสีย แต่ถ้าไม่มีเรือสัญจรไปมาน้ำจะเน่าเสียขาดออกซิเจน สิ่งมีชีวิตในน้ำก็ต้องตาย"

ดังนั้น ความตั้งใจอย่างแน่วแน่ของ อ.ยงยุทธ คือการรักษาสภาพที่เป็นอยู่ของคลองให้ดีที่สุด "เราคงจะทำให้แม่น้ำกลับคืนสู่สภาพเดิมไม่ได้ แต่จะทำให้ดีที่สุด เพื่อรักษาน้ำในคลองไม่ให้เน่าเสีย แต่เราคงด้านความทันสมัยไม่ได้ ดังที่ต่างชาติเคยกล่าวคำพูดไว้ว่า ประเทศไทยนั้นทันสมัยแต่ไร้การพัฒนา" รู้จักเจ็บกันบ้างไหม....